ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Η ΤΡΥΦΕΡΗ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΜΟΖΑΡΤ

(Ο πρῶτος ἔρωτας τοῦ μεγαλοφυοῦς μουσικοῦ).

ΟΥΤΕ ἑφτὰ χρόνων δὲν ἦταν ἀκόμα ὁ Μόζαρτ, ὅταν ἔκανε τὴ θριαμβευτική του ἐμφάνισι σ' ὅλες τὶς αὐλὲς τῆς Εὐρώπης, μαζὺ μὲ τὴ χαριτωμένη του Ἀδελφούλα Ἄννα—Μαρία.. Παντοῦ ὅπου πήγαιναν τὰ δυὸ καταπληκτικὰ αὐτὰ παιδιά, βασιλεῖς καὶ πρίγκηπες τὰ χάϊδευαν, τὰ ἔταιρναν στὰ γόνατά τους καὶ τοὺς πρόσφεραν τόσο ὥμορφα δῶρα, ὥστε εἶχαν γεμίσει μ' αὐτὰ ἕνα μεγάλο κουτὶ ποὺ τὸ ἔλεγαν «τὸ κουτὶ μὲ τοὺς θησαυρούς».

Στὰ 1763, ὁ βαρῶνος Γκρίμ ἀνήγγειλε στὴν αὐλὴ τῶν Βερσαλιῶν τὴν ἄφιξι τῶν δυὸ αὐτῶν θαυμαστῶν παιδιῶν ὡς ἑξῆς:

«Ἕνας ἀρχιμουσικὸς τοῦ Σαλνσμπουργκ, ὀνομαζόμενος Μόζαρτ, ἔφτασε στὸ Παρίσι μαζὺ μὲ τὰ δυὸ παιδιά του, ποὺ εἶνε τὰ πιὸ χαριτωμένα παιδάκια τοῦ κόσμου. Ἡ κόρη ποὺ εἶνε ἑπτὰ ἐτῶν, παίζει πιάνο μὲ τὸν πιὸ θαυμαστὸ τρόπο, κι' ἐκτελεῖ τὰ πιὸ δύσκολα κομμάτια, μὲ μιὰ καταπληκτικὴ ἀκρίβεια. Ὅσο γιὰ τὸν ἀδελφό της, ὁ ὁποῖος θὰ κλείση τὰ ἑφτά του χρόνια τὸν προσεχῆ Φεβρουάριο, ἀποτελεῖ ἕνα μουσικὸ φαινόμενο, τόσο σπάνιο, τόσο μοναδικό, ὥστε, ὅ,τι κι' ἂν σᾶς πῶ, θὰ εἶνε κατώτερο τῆς πραγματικότητος...»

Καὶ πραγματικὰ ὅλοι οἱ Γάλλοι ἀριστοκράται συνεφώνησαν μὲ τὴ γνώμη αὐτὴ τοῦ βαρώνου Γκρίμ, ὅταν τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιᾶς, παρακολούθησαν τὸ κονσέρτο ποὺ ἔδωσαν ὁ Μόζαρτ κ' ἡ ἀδελφή του στὸ παλάτι, μπροστὰ στοὺς βασιλεῖς.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς ἦταν τόσος, ὥστε κατὰ τὸ γεῦμα ποὺ ἐδόθη μετὰ τὸ κονσέρτο, ἡ βασίλισσα ἔβαλε τὸν μικρούλη Μόζαρτ νὰ καθήση δίπλα της, κι' ὅλη τὴν ὥρα, ξεχνῶντας τὸ πρωτόκολλο τοῦ μιλοῦσε στοργικὰ σὰν μητέρα.

Πρίγκηπες καὶ πριγκήπισσες τὸν χαιρετοῦσαν, οἱ αὐλικοὶ τοῦ ἔκαναν τόπο γιὰ νὰ περάση κι' ὅλοι ἔσπευδαν νὰ τὸν ἐξυπηρετήσουν, γιατὶ ὅλοι ἤξεραν πὼς αὐτὸ τὸ παιδάκι φοροῦσε ἕνα διάδημα ἀοματο, μὰ πιὸ λαμπρὸ ὡς τόσο ἀπὸ τὰ στέμματα ὅλων τῶν βασιλέων τῆς οἰκουμένης.

* * *

Ἔτσι θριαμβευτικά, ὁ Λεοπόλδος Μόζαρτ, περιέφερε τὰ δυὸ παιδιά του ἀπὸ παλάτι σὲ παλάτι, ἀπὸ πόλι σὲ πόλι. Στὸ τέλος κάθε τουρνέ, ἡ οἰκογένεια, συγκεντρωμένη μέσα στὸ λεωφορεῖο, μὲ τὸ ὁποῖο γυρίζε στὸν τόπο της, ἔκανε τὸν ἀπολογισμὸ τῶν δώρων ποὺ ἔλαβε.

— Ἔχουμε ἐδῶ τόσα σταθμοὺς, ἔλεγε ὁ πατέρας, ὥστε θὰ μπορέσουμε ν' ἀνοιξουμε μαγαζί. Ἔχουμε ἐπίσης δαντέλλες, μαντήλιες, ταμπακιέρες, μπιμπελό. Μὰ τὸ χρῆμα, αὐτὸ εἶνε σπανιο.

Ὅσο γιὰ τὸ Μόζαρτ, αὐτὸς ἔρριχνε μιὰ ἀφηρημένη ματιὰ σὲ ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα... Ἔπειτα ἔδειχνε στὴν ἀδελφή του, τὰ τείχη τῶν πόλεων ποὺ ἄφηναν πίσω τους, τοὺς πύργους των καὶ τὰ καμπαναριά τους, ποὺ χανόντουσαν μέσα στὴν πρωϊνὴ καταχνιὰ καὶ ψιθύριζε :

— Ροῦκεν !

Ἡ ἀδελφή του ἤξερε τί ἤθελε νὰ πῆ μ' αὐτὴ τὴ λέξι. Ὁ ἀδελφός της ἔδινε αὐτὸ τὸ μυστηριώδες ὄνομα σὲ ὅλους τοὺς τόπους ποὺ ἄφηναν πίσω τους, γιατὶ Ροῦκεν γερμανικὰ θὰ πῆ : ἀπὸ πίσω. Κι' ὁ μικρὸς μουσικὸς ἤξερε κι' ὅλας τὴν ἀξία αὐτοῦ ποὺ ἄφηνε πίσω του, τὴ γλύκα αὐτοῦ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ξαγαϊδῆ ποτὲ πιά.

Τὸ Ροῦκεν συμβόλιζε γι' αὐτὸν ἕνα παραμυθένιο βασίλειο.

— Καὶ ποιὸς εἶνε ὁ βασιλιᾶς αὐτοῦ τοῦ βασιλείου τὸν ρωτοῦσε ἡ ἀδελφή του.

— Ἐγώ, τῆς ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος ἀτλά.

— Καὶ ἡ βασίλισσα :

— Ἄ ! αὐ ὀ ἐξαρτᾶται...

Πότε ἡ βασίλισσα αὐτὴ ἦταν ἡ κόρη τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας ἡ ξανθὴ Μαρία Ἀντουανέττα, ἡ μετέπειτα τραγικὴ βασίλισσα τῆς Γαλλίας, ἡ ὁποία μιὰ μέρι ποὺ γλύστρησε καὶ ξαπλώθηκε φαρδὺς πλατὺς στὸ σαλόνι τοῦ παλατιοῦ, τὸν βοήθησε τρυφερὰ νὰ σηκωθῆ... Καὶ πότε ἡ φτωχούλα κόρη κάποιου μουσικοῦ, ἡ ὁποία μιὰ μέρα ποὺ τὴ ρώτησε : «Μ' ἀγαπᾶς ;» τοῦ ἀπάντησε : «Ναί».

Τὴν ἐρώτησι αὐτὴ ὁ Μόζαρτ τὴν ἔκανε σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἄντρες, γυναῖκες νέοι καὶ γέροι, ἔπρεπε νὰ τὸν ἀγαποῦν γιὰ νὰ εἶνε εὐτυχισμένος. Ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ γύαισθησία του ἔθλιβε πολὺ τὴν μητέρα του ἡ ὁποία ἔλεγε :

— Θὰ ὑποφέρη πολὺ ἀργότερα...

***

Κι' ὅσο μεγάλωνε ὁ Μόζαρτ, τόσο μεγάλωνε κ' ἡ εὐπαισθησία του. Ὅλες τὶς ὡραῖες νέες ποὺ ἔβλεπε τὶς ἀγαποῦσε τώρα καὶ δὲν ἐδίσταζε νὰ τοὺς ζητάη φιλήματα εἰς ἀνταλλαγμα τῶν μενουέτων ποὺ ἔγραφε γι' αὐτές. Σὲ ἡλικία δεκάξη χρόνων, μιὰ μικρὴ κοτέλλα ποὺ τὴν ἔλεγαν Ρόζα Κούναβιτς τοῦ ἄρεσε τόσο, ὥστε συνέθεσε μιὰ σονάτα πρὸς τιμήν της.

Ἡ Ρόζα ἦταν μιὰ κόρη γλυκειὰ καὶ γοητευτική, ὅπως ἦταν τότε τόσες καὶ τόσες κοτέλλες στὸ Μόναχο καὶ στὴ Βιέννη !.. Ὁ Μόζαρτ θάθελε νὰ τὶς ἀγαπήση ὅλες καὶ νὰ ἀγαπηθῆ ἀπ' αὐτές... Μὰ πῶς μποροῦσε νὰ τὶς προφτάση ;

Πορ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως αὐτὸ ποὺ εἶχε γνωρίσει ὡς τότε δὲν ἦταν ὁ ἔρως. Ἦταν βέβαια ἕνα αἴσθημα γλυκό, τρυφερό, μὰ δὲν ἦταν ὁ ἔρως ποὺ φλογίζει κι' ἀναστατώνει.

Τὸν ἀληθινὸ ἔρωτα τὸν γνώρισε γιὰ πρώτη φορά, ὅταν μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ μουσικοῦ Βέμπερ, ὅταν γνώρισε τὴν κόρη του Ἀλοῦσία.

Κανένας δὲν θὰ μπορέση νὰ περιγράψη ποτὲ τὴ γοητεία ποὺ τοῦ προκάλεσε τὸ βλέμμα τῆς Ἀλοῦσίας.. Μοναχὰ ἂν ἀκούση τὶς μελῳδίες ποὺ ἔγραφε τότε ὁ Μόζαρτ, θὰ καταλάβη.

Μοναχὰ σ' αὐτὲς μανεύει καινεὶς τὴ χαρὰ του καὶ τὴν ἐλπίδα, τοὺς φόβους του καὶ τὴν ἀγωνία του.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴν Ἀλοῦσία εἶχε ξετρελλαθῆ μαζύ του καὶ ἡ μικρὴ ἀδελφή της ἡ Κονστάνς, αὐτὴ ποὺ θὰ γινόταν ἀργότερα, γυναῖκα του. Τοῦ ἔρριχνε τόσο παράδοξα βλέμματα, ὥστε μιὰ μέρα, ὁ Μόζαρτ τὴν ρώτησε :

— Γιατὶ μὲ κυτιᾶς ἔσι, Κοστάνς ;

— Αὐτὸ εἶνε τὸ μυστικό μου ! τοῦ ἀπάντησε ἡ μικρούλα...

Ἀλλοίμονο ὅμως ! Ὁ Μόζαρτ ἔπρεπε νὰ τὶς ἀποχωριστῆ γιατὶ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ἐξακολουθήση τὶς περιοδεῖες του. Τὴν ἡμέρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ, ἡ Ἀλοῦσία τοῦ χάρισε ἕνα ζευγάρι γαντια ποὺ τὰχε πλέξει ἡ ἴδια... Τὸν συνωδεύσε ὡς ἔξω, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔκλαιγε... καὶ μ' ἕνα τρυφερὸ φιλὶ ἀποχωρισηκαν...

***

Μὰ ὁ καιρὸς περνάει γρήγορα καὶ

(Ἡ συνέχεια στὶς τὴν σελίδα 1969)

Ὁ μικρὸς Μόζαρτ, ἡ ἀδελφή του καὶ ὁ πατέρας του.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 1940)

τόμο. Αὐτὰ τὰ θύματα, ἄν ἔπεφτε ὁ Ροβεσπιέρος θὰ ἦσαν τὰ τελευταῖα.

Ὁ Μονσερνί πλησίασε κι' ἀφογκράστηκε μ' ἀγωνία.

Μὰ οὔτε τ' ὄνομά του, οὔτε τόνομα τῆς Σοφίας ἄκουσε. Μὰ ἔξαφνα ἀνασκίρτησε. Τὸ τελευταῖο ὄνομα τοῦ καταλόγου τῶν μελοθανάτων ἦταν τοῦ ἱππότου ντὲ Ραϊνάλ.

Ὁ μαρκήσιος ξαναγύρισε κοντά σιὴ Σοφία καὶ τὴ βρῆκε μόνη της. Νομίζοντας πὼς ἤξερε τὰ νεώτερα τῆς εἶπε τρυφερά.

— Τώρα ποὺ ὁ ἱππότης σας θὰ πεθάνη,θὰ θελήσετε νὰ ξαναγυρίσετε κοντά μου;

Ἐκείνη πετάχτηκε ἀπάνω, μὲ τὰ μάτια διεσταλμένα, μὲ τὰ χείλη λευκὰ καὶ φώναξε :

— Δὲν εἶνε ἀλήθεια πῶς θὰ πεθάνη ; Πές μου θὰ τὸν σκοτώσουν κι' αὐτόν ;

Ὁ μαρκήσιος ἔσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ τῆς ἀπάντησε :

— Πρέπει νὰ ἐγκαρτερήσετε. Τόνομά του εἶνε στὸν κατάλογο τῶν μελλοθανάτων ποὺ ἔφεραν πρὸ ὀλίγου.Δὲν εἶνε στὸ χέρι σας, οὔτε μπορεῖτε νὰτὸν σώσετε.

— Ξέρω τί θὰ κάνω ! φώναξε τότε ἐκείνη. Ὑπάρχουν καὶ γυναῖκες στὸν κατάλογο τῶν μελλοθανάτων. Θὰ πάω νὰ βρῶ μιὰ ἀπ' αὐτὲς καὶ θὰ φιχτῶ στὰ πόδια της καὶ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ πάρω ἐγὼ τὴ θέσι της στὸ κάρρο τοῦ δημίου.

Ὁ Μονσερνὶ ἔπιασε ἀπ' τὸ χέρι τὴ νέα γυναῖκα καὶ τῆς εἶπε :

— Κ' ἐγώ, Σοφία, ἄν πεθάνετε, τί θ' ἀπογίνω ; Τί κακὸ σοῦ ἔκανα γιὰ νὰ μὲ περιφρονῆς τόσο ;

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ μαρκησίου, τὴν ἔκαναν τὴ Σοφία νὰ τὸν λυπηθῆ Μιὰ ἀπέραντη ἀπελπισία τὴν κυρίευσε, σωριάστηκε σ' ἕνα πάγκο κι' ἄρχισε νὰ ὀλολύζει.

— Ἂν δὲν ἤμουν ἐγώ, ὁ ἱππότης θὰ σωνόταν. Ἐπειδὴ ἤμουν, ἄρρωστη δὲν ἔριγε ἀπ' τὴ Γαλλία. Θεέ μου ! Νὰ εἶμαι ἡ αἰτία τοῦ θανάτου του καὶ νὰ μὴν μπορῶ νὰ τὸν σώσω.

Ὁ Μονσερνὶ δὲν προσπαθοῦσε πειὰ νὰ τὴν παρηγορήση. Εἶχε βυθιστῆ σὲ σκέψεις καὶ κάθε τόσο ψιθύριζε : «Ἂν τὸν ἔσωζα ἐγώ...

Ἐκείνη τὸν ἄκουσε καὶ ἁρπάζοντας του τὰ χέρια, τοῦ φώναξε :

— Σῶστε τον ! Σῶστε τον ! Θὰ κάνω ὅ,τι θέλετε. Θαρθῶ νὰ ζήσω μαζύ σας ! Δὲν θὰ τὸν ξαναϊδῶ ποτέ ! Θὰ τὸν ξεχάσω...Μὰ σῶστε τον...

Ἕνα κουδοῦνι χτύπησε. Ἔπρεπε νὰ συγκεντρωθοῦν οἱ κοτάδικοι γιὰ νὰ παραλάβουν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ δήμιου τοὺς μελλοθανάτους.

. . . . . .

Ὅταν αὐτὸς ποὺ διάβαζε τὸν κατάλογο, ἔφτασε στὸνομα τοῦ ἱππότου ντὲ Ραϊνάλ, ὁ μαρκήσιος ντὲ Μονσερνὶ ποὺ στεκόταν πλάϊ στὸν ἱππότη, τόν παρσμέρισε ἀπότομα καὶ παρουσιάστηκε ἐκεῖνος ἀντὶ αὐτοῦ.

—Κάποιο λάθος εἶνε δῶ ! Εἶπε αὐτὸς ποὺ διάβαζε τὸν κατάλογο. Ἐδῶ γράφει πῶς ὁ κατάδικος εἶνε εἰκοσιτεσσάρων χρονῶν, ἐνῶ αὐτὸς φαίνεται τοὐλάχιστον γιὰ πενηντάρης. Μὰ δὲν πειράζει. Δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ χάσιμο.

Σὲ λίγο τὸ κάρρο ὁδηγοῦσε τοὺς τελευταίους αὐτοὺς καταδίκους στὴ λαιμητόμο. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ τρομοκρατία κατέρρεε, κι' ὁ Ροβεσπιέρος σκοτωνόταν. Ὁ λαὸς ἄνοιγε τὶς φυλακὲς κι' ἀπελευθέρωνε τοὺς καταδίκους. Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς σώση κι' αὐτούς γιατὶ τὸ κάρρο εἶχε φτάσει στὴ λαιμητόμο πρὶν ἀκόμα ἐπικρατήσει ὁριστικὰ ἡ λαϊκὴ ἐξέγερσις.

— Αὐτὴ τὴ φορὰ, ἔλεγε ὁ μαρκήσιος ντὲ Μονσερνί, καθὼς προχωροῦσε πρὸς τὸ δήμο, εἶμαι σίγουρος πὼς δὲν θὰ μετανοήσω γιὰ τὴ μεγαλοψυχία μου.

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγες στιγμές, τὸ κεφάλι του ἔπεφτε στὸ καλάθι τοῦ δημίου.

JEAN POUJOULAT

Η ΤΡΥΦΕΡΗ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ Μ.ΟΖΑΡΤ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 1955)

τὰ ἑπόμενα Χριστούγεννα ὁ Μόζαρτ ξαναγύρισε στὸ Μόναχο ὅπου ἔμενε ἡ οἰκογένεια Βέιπερ...

Ἡ χαρά του, ἦταν ἀπερίγραπτη, γιατὶ φανταζόταν πὼς ἡ πολυαγαπημένη του θὰ τὸν περίμενε. Κι' ἔτρεξε στὸ σπίτι της..

Ὅλη ἡ οἰκογένεια ἦταν συγκεντρωμένη στὸ σαλόνι... Ἤξερε τὴν ἀφιξί του καὶ τὸν περίμενε. Ὅλοι μαζὺ τοῦ ἔκαναν ἕνα σωρὸ ἐρωτήσεις γιὰ τὸ ταξεῖδι του... Τὸν εἶχαν ζαλίσει τόσο ὥστε καθὼς προσπαθοῦσε ν' ἀπαντήση σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις, ἐμποδιζόταν νὰ θαυμάση αὐτὴν ποὺ ἀγαποῦσε...

Ἡ μικρούλα Κονστάνς τὸν κύτταζε μὲ θαυμασμό... Μὰ ἡ πολυαγαπημένη του Ἀλοῦσία γιατὶ τάχα τὸν ἔβλεπε τόσο ἀσυγκίνητα !..

Τὶ εἶχε συμβεῖ ; Η Ἀλοῦσία, φαινόταν ἀφηρημένη κι' εἶχε στὰ χείλη της ἕνα χαμόγελο περιφρονητικὸ ποὺ τοῦ πάγωνε τὴν καρδιά. Δὲν μιλοῦσε καθόλου. Δὲν εἶχε τίποτε νὰ τοῦ πῆ... Εἶχε πάψει πιὰ νὰ τὸν ἀγαπᾶ.

Ὁ Μόζαρτ τὸ κατάλαβε ἀμέσως αὐτό... Σφίγγοντας τὴν καρδιά του, πλησίασε στὸ πιάνο καὶ, γελῶντας, ἄρχισε νὰ παίζη καὶ νὰ τραγουδάει :

Ἀφήνω χωρὶς παράπονο
Τὴν κόρη ποὺ μὲ περιφρόνησε

Κατόπιν βρῆκε μιὰ πρόφασι καὶ ἀπεσύρθη ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν

Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΗΣ ΜΑΝΤΡΕΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 1964)

πειτα γιὰ νὰ τοὺς ἐξευτελίση τοὺς διέταξε νὰ φορτωθοῦν ὅλον τὸν καπνὸν ποὺ βρῆκαν στὸ καπνεργοστάσιο καὶ νὰ τὸν μεταφέρουν σὰν ὑποζύγια στὸ ληιμέρι του.

Ἐκεί τοὺς πλήρωσε γιὰ τὸν κόπο τους καὶ τοὺς ἔδιωξε.

Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ἔκανε καὶ τὶς ἑπόμενες νύχτες στ' ἄλλα χωριὰ τῆς περιφερείας του.

Ἔτσι μέσα σ' ἕνα μῆνα, εἶχε γυμνώσει ὅλες τὶς ἀποθῆκες τοῦ Δημοσίου τῆς περιοχῆς τοῦ Δελφινάτου.

Κατόπιν ἄρχισε νὰ πουλάη ἐλεύθερα ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα ποὺ ἔγιναν πραγματικῶς ἀνάρπαστα, γιατὶ τὰ ἔδινε σὲ τιμὲς πολὺ φθηνές. Ἀστές, χωρικές, ὅμορφες κοπέλλες ἔτρεχαν ἄφοβα νὰ ψωνίσουν. ἀπ' τὸ «λεβέντη Μαντρὲν» ὅπως τὸν ἔλεγαν. Αὐτὸς τὶς ὑποδεχόταν μὲ τὸ χαμόγελο στά χείλη. Καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν φόρων παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μακρυὰ αὐτὸ τὸ ἀλλόκοτο θέαμα, χωρὶς νὰ τολμοῦν νὰ ἐπέμβουν.

Πανηγῦρι πραγματικὸ γινόταν σὲ κάθε χωριό, ὅταν ἐτρόκειτο νὰ πάη ἐκεῖ ὁ Μαντρέν, γιὰ νὰ πουλήση τὰ ἐμπορεύματά του.

— Ἔρχεται ὁ Μαντρέν ! ἔλεγαν οἱ χωρικοὶ χαρούμενοι μεταξύ τους κι' ἔτρεχαν νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν.

* * *

Μὰ μέσ' σ' αὐτὲς τὶς ἐπιτυχίες του, ὁ Μαντρὲν δὲν εἶχε ξεχάσει καὶ τὴν ἐκδίκησί του : Ἤθελε νὰ τιμωρήση τὸν ἑνωμοτάρχη Μορέ, ὁ ὁποῖος εἶχε καταδώσει τὸν ἀδελφό του ὡς κιβδηλοποιό.

Ἕνα δειλινὸ ὁ Μορὲ ἔκανε τὸν περίπατό του, ὅταν ἔξαφνα εἶδε νὰ ξεπροβάλλη μπροστά του ὁ Μαντρὲν. Ὁ λήσταρχος ἦταν ὁλομόναχος καὶ κρατοῦσε τὸ πιστόλι του ὑψωμένο.

Ὁ δυστυχὴς ἑνωμοτάρχης, τρέμοντας σύγκορμος ἔπεσε γονατιστός. Ζητοῦσε οἶκτο, σφίγγοντας συγχρόνως στὴν ἀγκαλιά του τὸ παιδί του, ἕνα ἀγοράκι δυὸ χρόνων, ποὺ ἦταν μαζύ του.

— Ἔλεος ! Ἔλεος ! φώναζε.

Μὰ ὁ Μαντρὲν τὸν κύτταξε στὰ μάτια καὶ τοῦ ἀπάντησε :

— Ἐσὺ δὲν λυπήθηκες τὸν ἀδελφό μου ποῦ τὸν ἔστειλες στὴν κρεμάλα.

— Ἔλεος ! Ἔλεος ! ἐξακολούθησε ὁ ἑνωμοτάρχης ἁπλώνοντας μπροστά του τὸ παιδί του σὰν ζωντανὴ ἀσπίδα.

Ὁ Μαντρὲν ὅμως ἦταν ἀδυσώπητος.

— Νὰ τὸ ἔλεός μου ! εἶπε.

Καὶ πυροβόλησε.

Καὶ μὲ τὴν ἴδια σφαῖρα σκότωσε καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸ παιδί !

Στὸ προσεχὲς θὰ διηγηθοῦμε καὶ ἄλλα κατωρθώματα, ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ ἀρχιληστοῦ.

ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 1930)

λευκὸ χέρι τῆς τὰ δυὸ χεράκια μου.

Καὶ σιγὰ-σιγά, μέρα μὲ τὴν μέρα, ἔπειτα ὥρα μὲ τὴν ὥρα, μοῦμαθε τὴν ἀλήθεια.

— Ὁ Ζάν κ' ἐγὼ κάναμε τὸν περίπατό μας, μοῦ εἶπε... "Ἐξαφνα σ' ἀκούσαμε ποὺ φωνάζες... Ὁ Ζὰν ὥρμησε... Πνιγόσουν !... Ἡ Μαρία εἶχε τρέξει κιόλας νὰ σὲ βοηθήση... Εἶχε ξανοιχτεῖ κάπως, μὰ κολυμποῦσε καλά... Ὁ Ζάν στὴν ἀρχὴ δὲν σκέφτηκε παρὰ μόνο ἐσένα. Βούτηξε σ' ἔπιασε καὶ σ' ἔβγαλε ἔξω... Ἤσουν ἀναίσθητος. Δὲν ἀνέπνεες πειά... Ἐμεῖς κάναμε σὰν τρελλοί... Κ' ἔξαφνα τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀντιληφθήκαμε ὅτι ἡ Μαρία εἶχε χαθεῖ μέσα στὸ βάλτο... Ὁ Ζὰν βούτηξε ἀμέσως πάλι, ἐνῶ ἐγὼ δεκαπλασίαζα τὶς προσπάθειές μου νὰ σὲ συνεφέρω... Μὰ ἡ ὥρα περνοῦσε κι' ὁ Ζὰν οὔτε φαινόταν πουθενά... Τότε ἄρχισα νὰ φωνάζω μὲ τόση δύναμι, ὥστε ἕνας χωρικὸς μ' ἄκουσε, κ' ἔτρεξε... Εἰδοποίησε κι' ἄλλους χωρικοὺς κι' ὅλοι μαζὺ ἄρχισαν νὰ ψάχνουν... Μὰ δὲν βρῆκαν. ἀλλοίμονο, οὔτε τὸ Ζάν, οὔτε τὴ Μαρία ζωντανούς !...

» Τοὺς ἔβγαλαν καὶ τοὺς δυὸ μαζὺ πνιγμένους... Ἡ φοῦστα τῆς Μαρίας εἶχε μπλέξει μέσ' στὰ νερόχορτα... Κι' ὅταν ὁ Ζὰν ἔφτασε κοντά της, ὄχι μόνο δὲν μπόρεσε νὰ τὴν τραβήξη ἔξω, ἀλλὰ ἐκείνη τὸν τράβηξε στὸ βυθὸ καθὼς ἀντζώθηκε ἀπάνω του... Ὅταν τοὺς ξαναεῖδα πνιγμένους, τὸ πρόσωπο τῆς Μαρίας ἦταν γεμάτο ἀπὸ τὴ φρίκη τῆς ἀγωνίας .. μὰ ὁ Ζὰν μου εἶχε ὅλη τὴ γαλήνια ὀμορφιὰ τοῦ σωτῆρος...

» Ἐσύ, ἀγαπημένε μου μικρούλη, ἀρρώσησες βαρειά !... Πυρετὸς καὶ παραμιλητὰ σὲ βασάνιζαν ἐπὶ σαράντα μέρες... Δὲν ἔφυγα ἀπὸ κοντά σου, γιατὶ δὲν ἤθελες ἄλλον ἀπὸ μένα... Μέσ' στὸν πυρετό σου μοῦ ἔλεγες πολὺ τρυφερὰ λόγια... Ζητοῦσες ἀδιάκοπα τὸ δαχτυλίδι μου... Ξέρεις, τὸ ἔχασα τὸ ὤμορφο αὐτὸ δαχτυλίδι ποὺ τόσο τὸ ἀγαποῦσες... Τὸ ἔχασα καὶ δὲν μπόρεσα νὰ τὸ ξανσβρῶ... Ἔψαξα παντοῦ... Ἔψαξε ὅλος ὁ κόσμος, μὰ τοῦ κάκου... Ὄχι ! μὴν κλεῖς μικρούλη μου... Ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνη... Νὰ τὸ πάρη μαζύ του ὁ Ζάν, μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη... Ὁ Θεὸς τὸ θέλησε ἔτσι.. Εἶνε ὁ κύριος τῶν πεπρωμένων μας κι' ὅλοι πρέπει νὰ ὑποτασσόμαστε στὸ θέλημά του...

J. HANSEL

Βέμπερ. Τὸ ἴδιο βράδυ ἔγραφε στὸν πατέρα του :

«Σήμερα δὲν μπορῶ νὰ κάνω τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ κλαίω!

Αὐτὸς ἦταν ὁ πρῶτος ἔρως τοῦ Μόζαρτ. Γνώρισε ὅμως καὶ πολλοὺς ἄλλους πρὶν παντρευτῆ τὴν Κονστάνς, τὴν ἀδελφὴ τῆς Ἀλοῦσίας. Κι' ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἔρωτες τὸν ἔκαναν νὰ πονέση, γιατὶ εἶχε μιὰ εὐαίσθητη, μιὰ πολὺ εὐαίσθητη καρδιά.